

Námskrá Krílakots

2023 - 2024

Kátakot

4 ára börn

Námskrá Krílakots

Krílakot er heilsueflandi leikskóli sem leggur áherslu á málrækt, sköpun, umhverfisvernd og útikennslu í daglegu starfi. Námskrá Krílakots byggir á Aðalnámskrá leikskóla og inn í hana fléttast námsviðin; læsi, heilbrigði og vellíðan, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti, sjálfbærni og sköpun. Stefna Krílakots er að börnin tileinki sér þessa þætti í gegnum allt nám leikskólans.

Nám nemenda í Krílakoti byggist á að efla alhliða þroska, fjærni til samskipta og virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum ásamt umhverfi okkar. Gleði og vellíðan nemenda eru grunnþáttur í starfi leikskólans þar sem leitast er við að bjóða upp á næg tækifæri til hreyfingar, útiveru, leiks, samskipta og sköpunar í leik og starfi.

Í leikskólanum er unnið eftir uppbyggingarstefnunni auk þess sem leikskólinn er Grænfánaskóli. Í málrækt er unnið með námsefnið Lubba og Orðaleik.

Námsleiðir leikskólans eru fjölbreyttar en leikurinn er ávallt aðalnámsleiðin og sú sem lögð er mest áhersla á. Í gegnum leikinn öðlast nemendur reynslu, auka við þekkingu sína, læra að eiga samskipti hvert við annað og ráða fram úr ágreiningsefnum sem upp koma í barnahópnum.

Lögð áhersla á að starfsfólk í Krílakoti horfi á námsþarfir nemanda, styrkleika og leitist við að finna leiðir sem virka fyrir hvern og einn einstakling. Við teljum mikilvægt að allir fái að vera með og upplifi sig sem hluta af skólasamfélaginu. Í Krílakoti er haft að leiðarljósi að allir nemendur óháð getu, kyni, tungumáli og þjóðerni séu jafn rétthá og fái sömu tækifæri í leikskólanum.

Uppbyggingarstefnan

Uppeldi til ábyrgðar - uppbygging sjálfsaga er hugmyndafræði sem miðar að því að ýta undir ábyrgðarkennd og sjálfstjórn barna og unglinga og þjálfa þau í að ræða um tilfinningar og átta sig á þörfum sínum. Aðferðin er kennd við Diane Gossen frá Kanada, en hún hefur þróað aðferðina og kennt hana víða um heim.

Markmið:

- Að rækta og efla sinn innri áhuga
- Að bera ábyrgð á eigin námi
- Að læra leiðir til að hafa stjórn á eigin hegðun
- Að sinna þörfum sínum af ábyrgð gagnvart sjálfum sér og öðrum
- Að bera ábyrgð á eigin mistökum, leiðrétta þau og bæta fyrir þau
- Að börnin séu þau sjálf- þær manneskjur sem þau vilja vera

Viðmið:

- Að nemendur þekki tilgang og geti notað litakarlaneina til að stjórna hegðun sinni
- Að nemendur þekki og kunni reglurnar, göngum inni í röð með stél, nota innirödd, hafa hendur og fætur hjá sér, kennarastóll er fyrir kennara, allir er jafnir óháð stöðu, þjóðerni, kyni og aldri
- Að tala á uppbyggilegan hátt við nemendur
- Að nemendur þekki og fari eftir reglum deildarsáttmálans
- Að nemendur þekki og geti nýtt sér sáttaleiðina þegar upp koma árekstrar

Mat:

- Matslisti samkvæmt uppbyggingarstefnunni

Áhersluatriði í uppbyggingarstefnunni

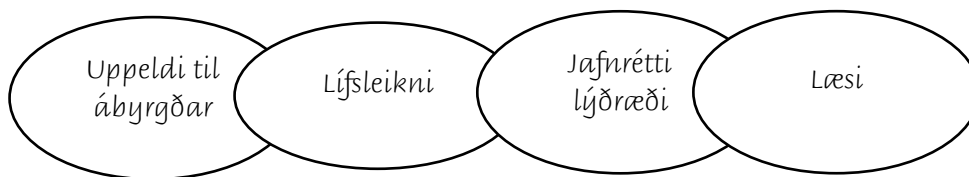
Það sem Uppbyggingarstefnan leitast við að ná fram hjá einstaklingum er:

- Að efla ábyrgðarkennd
- Að efla sjálfstjórn
- Að læra að tala um tilfinningar
- Að geta áttað sig á þörfum sínum
- Að læra af mistökum sínum

Kennsluskipulag

Uppeldi til ábyrgðar er hluti af daglegu starfi okkar í leikskólanum. Farið er yfir þarfirnar skipulega í hópastarfi yfir veturinn. Hver deild gerir sáttmála þar sem reglur deildarinnar eru ákveðnar af starfsfólki og nemendahópnum. Þessar reglur eru svo samþykktar af öllum á deildinni. Allir starfsmenn fá reglurnar og lita karlaneina á hálsbandi til að nota í starfi.

Uppbyggingarstefnan í Krílakoti

Leiðir að markmiðum á Kátakoti

Uppeldi til ábyrgðar	Lífsleikni	Jafnrétti/Lýðræði	Læsi
Kenna nemendum reglur leikskólans	Gefa nemendum góðan tíma til að leika sér.	Kenna nemendum að finna leiðir til að leita sátta	Kenna nemendum helstu umferðareglur og umferðarmerki
Notast við litakarلana grænan, gulan og Rauðan.	Veita nemendum tækifæri til að tjá sig	Hjálpa nemendum að finna leiðir til að leiðrétta mistök	Virkja útikennslu, skoðunarferðir
Kenna nemendum að tala á uppbyggjandi hátt.	Kenna sjálfshjálp á salerni, fátaherbergi og við matarborðið, nota hníf og gaffal, ganga frá eftir matinn.	Efla skilning nemenda á að allir fái frelsi til að vera þeir sjálfir	Fara í heimsókn á bókasafni
Nemendur læri lausnamiðlun í gegnum sáttarleiðina.	Kenna nemendum uppbyggileg samskipti (hlusta á aðra)	Efla ákvörðunartöku nemenda með því að veita þeim tækifæri til að velja bæði fyrir sig en einnig sem hópur	Hlusta á nemendur og vinna með hugmyndir þeirra (lesa sögur og vinna verkefni út frá þeim)
Útbúin sé deildarsáttmáli með börnunum.	Vinna með deildarsáttmálann.	Nemendur fá tækifæri til að skapa á eigin forsendum (tökum ekki fram yfir hendur þeirra, þau skapa sjálf t.d. perla, mála, klippa og fl.)	Vera í samstarfi við Hólakot
Mitt og þitt hlutverk í leikskólanum. (t.d. hvað er hlutverk starfsmanna og hvað er hlutverk nemenda inn á deildinni.	Kenna nemendum reglur leikskólans.		

Málrækt

Málrækt er samofin daglegu starfi í leikskólanum en einnig er unnið með ýmis verkefni sem miða að því að auka skilning og hæfni barna til að tjá sig og koma hugmyndum sínum á framfæri.

Í Krílakoti er fjöldi barna sem tala fleiri en eitt tungumál og hafa annað móðurmál en íslensku. Öll börn sem eiga sér annað móðurmál en íslensku fara í málörvunartíma og er fylgst vel með málþroska þeirra sem og allra barna í leikskólanum. Við erum að vinna verkefni sem heitir LAP sem miðar að því að efla málþroska og tungumálakunnáttu barnanna. Tungumál barnanna eru sýnileg og blandast inn í verkefnavinna í samvinnu við foreldra að erlendum uppruna.

Markmið málræktar eru:

Að gefa börnum tækifæri á að kynnast tungumálinu og möguleikum þess á fjölbreytilegan hátt í leik og starfi.

Markmið:

- Að efla orðaforða
- Að efla skilning
- Að efla tjáningu
- Að efla hljóðkerfisvitund

Viðmið:

- Að leggja inn nýjan staf og orð tengdu LUBBA í hverri viku
- Að allir nemendur fari í markvissa málörvun einu sinni í viku.
- Að lesið sé fyrir alla nemendur á deildinni daglega.
- Að öll börn taki þátt í samverustund daglega þar sem unnið með málið á fjölbreyttan hátt

Mat:

- Niðurstöður út TRAS og MIO

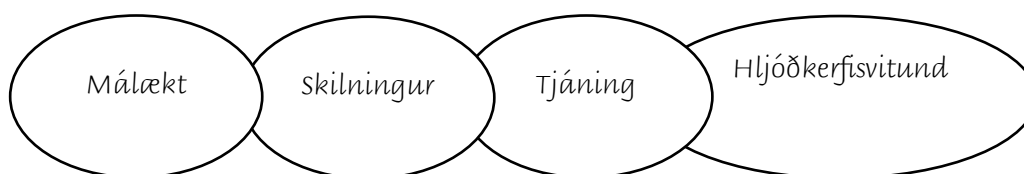
Námsleiðir:

Í daglegu starfi og leik gefast mörg tækifæri til að vinna með málið t.d. í gegnum umræður, hlutverkaleiki, samverustundir, borðvinnu, skipulagt starf og lestur. Í dagsins önn er unnið með orðaforða nemenda með því að setja orð á athafnir og hluti. Málræktin fléttast inn í allt starf leikskólans.

Kennsluskipulag:

Unnið er með málrækt í leikskólanum bæði í gegnum dagleg samskipti en einnig í samverustundum og skipulögðum tímum. Í hópastarfi og málörvunartímum fer fram markviss vinna með málið þar sem ákveðin verkefni eru tekin fyrir sem tengjast málrækt, stærðfræði og vísindum. Námið er miðað að aldri og þroska nemenda og mikið lagt upp úr að námið fari fram í gegnum leik. Leitast er við að lesið sé fyrir nemendur í litlum og stórum hópum og kenndar vísur, þulur og sönglög.

Málrækt í Krílakoti

Leiðir að markmiðum á Kátakoti

Málrækt	Málskilningur	Máltjáning	Hljóðkerfisvitund
Lesið og syngja með nemendum daglega. Segja sögur án bóka.	Vinna með örsögur.	Kenna nemendum að svara algengustu spurningum sem nemendur eru spurð að á þeirra aldri.	Klappa samstöfur í nöfnum og hlutum.
Vinna með Lubba. Allir á deildinni eiga sitt Lubbatákn. Kenna lagið og táknið. Skoða hvaða orð byrja á staf vikunnar. Vinna með hljóðakassana. Lubbi fari heim með nemendum.	Kenna alla litina.	Óbein leiðrétting – herma eftir með rétttri orðaröð og framburði.	Æfa hlustun, með lestri og leikjum.
Myndrænt dagskipulag alltaf sýnilegt fyrir nemendur. Lýsandi myndir (dagur, veður, útifatnaður).	Lesið bækur, útskýra erfið orð, ræða um innihald bókana, spá fyrir um framhaldið. Skoða bókakápur og myndir í bókum. Markmiðið að geta hlustað á lestur í 10 mínútur.	Kenna nemendum samræðu, horfa í augu, hlusta og tala til skiptis. Segja sögur.	Athyglis – og minnisleikir.
Vinna með spil, myndir og málræktarefni í daglegu starfi.	Vinna með orðaforða. Taka sérstaklega fyrir orðaforða sem tengist tilfinningum, veðri fjölskyldu, líkamshlutum og dýrum.	Lengja setningar nemenda með því að endurtaka það sem þau segja og bæta inn meiri upplýsingum. Fá þau til að tjá sig fyrir framan hóp.	Vinna með rím, byrja með bullrím og færa sig svo yfir í að ríma algeng orð. Sýna nemendum hvernig orð sem ríma enda á sömu hljóðum.
Myndrænn stuðningur við hegðun. (Litakarlarnir).	Vinna með yfirhugtök og æfa börnin í að flokka eftir þeim.	Kenna ég og þú.	Læra vísur, þulur og sönglög.
Setja orð á alla athafnir og hluti.	Vinna með vísur/þulur úr vísnaðabókum.	Vinna með tjáningu, t.d. hvað gerir þú ef, eða hvað gerir þú þegar...spurningum. Leita lausna.	Vinna með stafina og hljóðin þeirra.
	Geta útskýrt merkingu orða t.d. hvað er glas – bók – bíll o.s.frv.	Sögugrunnurinn. Vinna með myndir og orð, búa til sögur. Setningamyndun.	Kenna nemendum að skrifa fangamarkið sitt.
	Kenna heiti daga, mánaða og ár.	Tónlist: Vinna með hrynjanda/takt.	Taka sundur og setja saman orð.

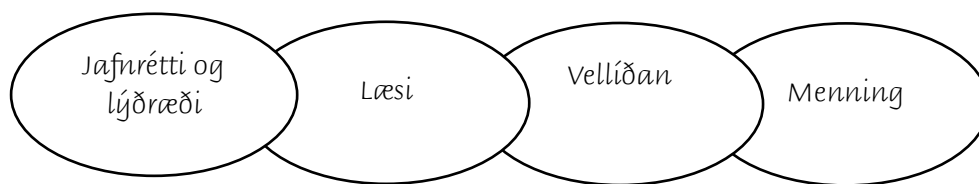
Vísindi

Leiðir að markmiðum á Kátakoti

Bernskulæsi	Stærðfræði	Vísindi
Gera ritmál sýnilegt.	Vinna með orð yfir samband milli stærða, samanburðarhugtök (t.d. blaðra er léttari en steinn) Læri hvað er í miðjunni.	Nemendur læri að sækja réttan hlut t.d. minnsta kubbinn, rauða kubbinn, stóra vettlinginn. Einnig kynnast hugtökunum létt og þungt.
Veita nemendum frjálstan aðgang að pappír og skriffærum.	Lærir að leggja á borð fyrir fimm og geti þekkt fjölda hluta allt að 5 án þess að telja. Vinna með fjölda og nemendur geti sagt til um réttan fjölda eftir að hafa talið tíu hluti. Nemandi geti skipt jafnt á milli þriggja.	Vinna með einingar í nátturunni t.d telja tré, hús, bíla.
Gera bókum hátt undir höfði í starfinu og kenna þeim að umgangast og bera virðingu fyrir bókum.	Kenna talnarununa upp í 10. nemendur geti talið 10 hluti með því að benda á þá. talnarununa lengra en upp í 10	Telja húsnúmer (oddatölur, sléttartölur).
Lesið alls kyns efni fyrir nemendur, kenna þeim að hægt er að lesa ritmál hvar sem það kemur fyrir.	Vinna með muninn á því sem hefur gerst og á eftir að gerast (mánuðir og vikudagar).	Para tölur svo sem myndir og annað í umhverfinu.
Nemendur hafi myndrænt skipulag sýnilegt.	Lærir að teikna manneskju. Teiknar mynd eftir einfaldri fyrirmynd.	Búa til báta og reyna láta þá sigla eftir læk.
Vinna með spil, myndir og málræktarefni sem til eru í leikskólanum.	Vinna með að flokka eftir eiginleikum t.d. lögun, stærð eða lit. Vinna með ýmis mynstur t.d. með því að perla.	Nemandi læri að vinna með vatn, skordýr, gróður, fugla og fleira.
	Kenna stærðfræðileg tákni og mynstur. Ferhyrning, þríhyrning, stjarna og hjarta.	Vinna með ljósaborð.
	Nemendur læri að notast við Numicon kubbana til að efla þau í stærðfræði.	

Fjölmennning í Krílakoti

Leiðir að markmiðum á Kátakoti

Jafnrétti og lýðræði	Læsi	Velliðan	Menning
Frelsi til að vera maður sjálfur. Enginn er eins.	Þjóða upp á söng og pólskar samverustundir einu sinni í viku. Finna lög og texta á fleiri tungumálum.	Jákvæð dagleg samskipti.	Læra t.d. meistari Jakob á tungumálum þeirra sem eru í nemendahópnum hverju sinni og skoða þjóðfánana.
Vinna með einfaldar sögur sem fjalla um jafnrétti og mannréttindi.	Myndrænt dagskipulag sýnilegt fyrir nemendur.	Læra að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum	Fræða nemendur um hefðir í hverju landi.
Kenna nemendum að tjá skoðanir sínar án þess að særa aðra.	Myndrænn stuðningur við hegðun.	Kenna félagshæfni, leik og samskipti.	Fara í heimsókn t.d. á söfn, tónlistarskóla og ýmsar sýningar.
Efla nemendur sem einstaklinga, fá þau til að horfa á sig og aðra með jákvæðum augum.	Vinna með spil, myndir og málræktarefni af Veggnum í daglegu starfi.	Efla sjálfstæði einstaklingsins	Barnasáttmáli sameinuðuþjóðanna.
Tala saman í hópastarfi. Gefa nemendum tækifæri til að tjá sig og kenna þeim að hlusta á aðra og bíða.	Fara í vettvangsferðir og skoða nánasta umhverfi.	Kenna nemendur að setja orð á tilfinningar og bregðast við þeim.	
Kenna nemendum að taka við hrósi og gefa hrós.	Nemendur átti sig á að það séu fleiri stafróf en íslenska.		
Gera atkvæða greiðslur og kenna þeim að meiri hlutinn ræður.			

Heilbrigði og vellíðan

Krítlakot er heilsueflandi leikskóli. Í leikskólanum er heilsuefling höfð að leiðarljósi. Markmið með heilsueflandi leikskóla er að venja nemenda strax í barnæsku við heilbrigða lífshætti með það í huga að þeir verði hluti af lífsstíl þeirra til framtíðar. Lögð er áhersla á hreyfingu, fræðslu og að börnin fái hollan og næringarríkan mat úr sem flestum fæðuflokkum daglega.

Markmið heilsueflandi leikskóla er:

- Að stuðla að andlegri og líkamlegri heilsu og vellíðan nemenda
- Að stuðla að heilsueflingu með áherslu á næringu, hreyfingu og listsköpun í leik
- Að nemendur öðlist félagslega vellíðan

Viðmið:

- Að allir nemendur fari í útivist einu sinni á dag
- Að allir nemendur fari í skipulagða hreyfistund einu sinni í viku
- Að boðið sér upp á ávexti daglega
- Að allir nemendur fari einu sinni í viku í útikennslu, lengd fer eftir aldri barnanna

Mat:

- Fylla út matslista í þroskaslistum

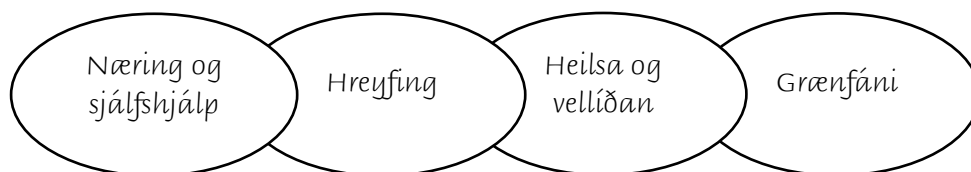
Námsleiðir:

Heilsueflandi leikskóli leggur sérstaka áherslu á að vinna með átta lykilþætti sem tengjast skólastarfinu. Þeir eru: hreyfing, mataræði, geðrækt, öryggi, tannheilsa, fjölskylda og nærsamfélag.

Kennsluskipulag:

Allir nemendur fari daglega í útiveru og 2 elstu deildarnar fara í göngu/vettvangsferðir minnst einu sinni í viku. Hinar 3 deildarnar fara í vettvangsferðir eins oft og kostur er. Vikulega fara nemendur í hreyfistund í sal þar sem unnið er að ákveðnum markmiðum. Í leikskólanum eru settar upp þrautabrautir, farið í hreyfileiki og íþróttir og sund. Fræðsla um hollt mataræði og heilbrigða lífshætti fer fram í daglegu starfi en einnig í gegnum verkefnavinnum og hópastarf. Unnið er að því að auka vitneskju nemenda um líkamann, styrkja sjálfsmynd þeirra, stuðla að betri hreyfifærni og mikilvægi slökunar og hvíldar. Lögð er áhersla á jákvæð samskipti og að nemendur og starfsfólk sýni hvert öðru umhyggju í leik og starfi. Einnig er lögð áhersla á að kenna nemendum daglega umhirðu sem við kemur hreinlæti, matmálstímum og umgengni.

Heilsueflandi leikskóli og Grænfáni í Krílakoti

Leiðir að markmiðum á Kátakoti

Næring og sjálfshjálp	Hreyfing	Heilsa og vellíðan	Grænfáni
Hvetja nemendur til að smakka allan mat.	Fara í íþróttahúsið einu sinni í viku í markvissa hreyfingu.	Jákvæð samskipti.	Fræðsla um sjálfbært lífni.
Hafa veggspjöld með fæðuhring og matardiski sýnilegt.	Sundkennsla að vori.	Efla sjálfstæði og sjálfstraust einstaklingsins.	Fræðsla um ræktun matar.
Hvetja nemendur til að nota hníf og gaffal og skammta sér hæfilega á diskinn.	Farið sé í útikennslu einu sinni í viku.	Hrósa hvort öðru.	Vinna verkefni um orku og vatn.
Hvetja nemendur til að smakka alla ávexti sem koma í ávaxtastund og nónhressingu ásamt grænmeti í hádegismáltíðum.	Hafa markvissar gönguferðir þar sem áhersla er lögð á að þjálfa þol, jafnvægi og styrk.	Efla líkamsvitund.	Efla umhverfisvitund nemendur með því að flokka og tína rusli.
Æfa sig í að klæða sig í og úr útifötum og ganga frá útifötum í hólfíð sitt.	Dagleg útivera.	Bera virðingu fyrir öðrum og okkur sjálfum.	Nýta efnivið til fulls (ekki eyða óþarfa pappír og fl.).
Kenna nemendum að skammta sér hæfilega á diskinn.		Tannverndarvika.	Ekki láta vatn renna að óþörfu (skrúfa fyrir vatn þegar það er ekki í notkun.
			Stuðla að sparnaði á orkunýtingu (slökkva ljós í herbergi sem ekki er í notkun.
			Gróðursetja kartöflur að vori.

Sköpun

Nemendur hafa mikla þörf fyrir að skapa. Sköpunargleðin og ímyndunaraflíð fá best að njóta sín í gegnum leik með fjölbreyttan efnivið. Sjálf sköpunarferlið skiptir meira máli en útkoman þ.e.a.s. að fá að prófa sig áfram með efnivið, gera tilraunir og þjálfa upp færni á eigin forsendum. Sköpun getur farið fram í gegnum leik, umræður, hreyfingu, tónlist, leiklist, myndsköpun, dans o.s.frv.

Markmið:

- Að efla forvitni og sköpunargleði nemenda.
- Að ýta undir sjálfstraust og ímyndunarafl nemenda.

Viðmið:

- Að nemendur þori að prufa sig áfram með hin ýmsu efni sem í boði eru til sköpunar
- Að nemendur prófi sig áfram í gegnum leik og skapi þannig sinn ævintýraheim.
- Að nemendur taki daglega þátt í söngstund.

Mat:

- Fylla út í þroskalista.

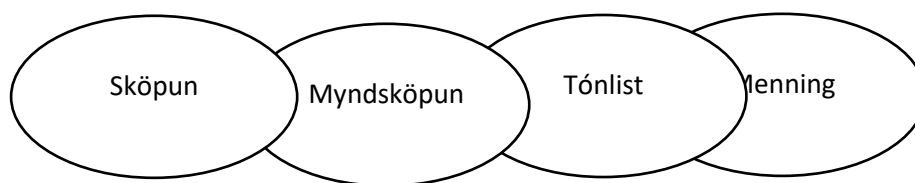
Námsleiðir:

Sköpun er hluti af heilsustefnunni og stór þáttur í leikskólastarfinu. Í daglegu starfi er unnið með myndlist, tónlist og önnur listform eftir því sem við á. Lögð er áhersla á að nemendur fái tækifæri til að prófa sig áfram, gera tilraunir, þjálfa upp færni og efla sjálfstraust. Leikurinn er skapandi námsleið, í gegnum hann geta nemendur prófað sig áfram og skapað ævintýraheima.

Kennsluskipulag:

Að minnsta kosti einu sinni í viku fara nemendur í listasmiðju þar sem unnið er með fjölbreyttan efnivið á skapandi hátt. Í hópastarfi er unnið með sköpun á markvissan hátt þar sem nemendur eru hvattir til skapandi hugsunar og sjálfstæðra vinnubragða. Fastir liðir á hverjum vetri eru t.d. vinna með tónlist, jólagjafir handa foreldrum, listsköpun út frá þemum vetrarins og hugmyndaflugi nemenda. Stundum fræðast hugmyndir í dagsins önn sem unnið er með í leik og starfi. Í daglegu starfi hafa nemendur aðgang að skriffærum, skærum, litum, pappír og öðrum efniviði sem þau geta notað við sköpun inni á deild.

Sköpun í Krílakoti

Leiðir að markmiðum á Kátakoti

Sköpun	Myndsköpun	Tónlist	Menning
Nemendur fá tækifæri til að skapa í gegnum frjálsan leik.	nemendur vinni að myndsköpun með fjölbreyttum efnivið einu sinni í viku.	Söngstund daglega. Í söngstund er unnið með þulur, ljóð, rím og sönglög.	Fara á myndlistasýningar og/eða leiksýningar.
Kenna grunnfærni í hlutverkaleik.	Nemendur vinni fínhyfingaverkefni (teikna, lita, klippa og líma).	Kynna hin ýmsu hljóðfæri fyrir nemendum.	Skoða útilistaverk í nærumhverfinu.
	Nemendur vinna sköpunarverkefni.	Nemendur vinni með takt t.d. klappa nöfnin sín.	Grenndarkennsla um umhverfið í kringum okkur.
		Nemendur fá tækifæri til að prufa hljóðfærin sem til eru í leikskólanum.	Fara í reglulegar heimsóknir á Dalbæ og sýngja fyrir heimilisfólkið þar.
		Nemendur fá tækifæri til að hlusta á mismunandi tegundir tónlistar.	Fræðast um ýmsar hefðir og venjur.
		Söngfundur á sal einu sinni í viku.	Safna efnivið úr náttúrunni til að nýta til listsköpunar.
		Nemandi geti haldið áfram með einfalt hreyfimyntur (t.d. klapp og hopp)	